

এডিটোৰিয়েল

বন্দগী মায়াত্ৰা লেখকপা

মহোশা লাইৱেৰীৰী গীথোৱকপা গুণনা থল্লবা লমদম অসিগী মইহে-মশিং তম্ৰিবা মইহেৰোইশিং অসি অতোলা টেটশিংদা লৈৱিবা মইহেৰোইশিংদৰী থোইদোক হেদোকপা মওণনা থল্লবা গাভুনি হায়বসি ইন্দিয়ান সিভিল সাৰ্ভিস কন্সিন্সনগী চহী খুদিংগী লৌবা পৰিকশিংদা থোইদোক হেদোকপা ইন্দিয়ানী অতোলা টেটশিংগী মশিং য়াৱবা মীয়ামগা কন্সিপট তৌনবদা হায়বদি চান্দল্লবদা মীথোই মইহেল্লবা মীওই লিশিং ১ গী মনুদেগী মীওই ৪-৫ হোৱা চহী খুদিংগী য়াওশিল্লকপা অসিনা তাকচৰবনি। লুৱিবদি বন্দ অমসুং ৱোকদ কয়া অমা তোঙান তোঙানবা ইশুশিঙদা চখৰকপনা লমদমসিগী মইহেৰোইশুশিঙদা অমদি মইহেৰোইশিংদা অটোবা শাহু অমা পী হায়বসি হৌখিবা চহী ৪০ ৱোম অসিদা থোৱিবা থৌদোকোশিংদৰী থল্লবা গুণনি। লমদমসিদা লৈৱিবা মইহেৰোই লুপশিংনা টেটশিংগী মনুং চনবা লমশিংদা লৈৱিবা ইন্দিয়ানশিংদা লমদমসিগী মইহেৰোই খুদিমেক ট্ৰেনিং তৌনা লমদমসিদৰী হেদোকপা য়াদবা মওং অমা অথিবা ওইনা লেখি। মদু চংনবা য়াৱেইহবা পোঁলিসি অমদি মখাদা চংলুবদগী থোকপা চৈথেং অমনি হায়না লৌবা য়াই। হন্দক মৰক অসি তোঙান তোঙানবা লুপশিংনা মখল মখা কয়গী দিমাদ তামুনা মশাগী হক পীনৰা হোংনৰিবা লুপশিংনা কৌবা বন্দশিংনা মইহেৰোইশিং অমদি নোংমগী চৱা তাল্লগা ইমুং পুজুৱিবা মীওই কাঙলপশিঙদি অটোবা চৈথেং অমা পীৱি হায়বসি য়াৱা শেংলবনি। মদুনা মৱম ওইৱৰগা মইহেৰোইশিং অমদি নোংমগী চৱা তাল্লগা কাঙলুনা বন্দগী মায়াত্ৰা শিবা কিদনা মখো-মখোয়গী নুমে খুদিংগী ওইবা থবকশিং অদু মখৌমক ওইনা অমুক তৌৱি। তশেনা গুচি গুচিমক বন্দ অমা কৌৱকপদা মীয়ান্না কয়া থওইনৱক্ৰে হায়বসি থঙফম থোৱেবনি। কাৱদবা ইশু অমগীসু বন্দ হেভা কৌশিল্লকপা বন্দগী হাছফোক নোংম-নোংমগী লৌশিল্লকবঙম ওৱক্ৰিৰবসিগী অশোৱবসু খুফম থোৱেবনি। তৰা ওভদে মওং তাদৰা বন্দ নুমিং অমদা ত্ৰাফিক জাম ওইৱৰদি বন্দ পুন্মক ফাগিনি হায়ৱকপসু য়াৱি। সৱকাৱনসু, দাবী বাজীৱনসু বন্দ নতৰা উপায় শীজিৱহল্লবদি মইহেৰোইশিং অমদি নোংমগী চৱা তাল্লগাৱিংশিংগী উপায় অমদি ওইবসু য়াই।

এডিটৰদা থাৱকপা চিঠি

মখংগী ইলেক্সনগী ৱেলগা থবক জেবা ফগনি

ইকায় বুয়জৰিবা এটিং

মণিপুৰা শোক ২০১৭ গী অডনবা মতমদা পাঙখোকা য়াৱা লৈৱিবা ১১ শুবা টেট এসেমব্লি ইলেক্সনদা মক ওইনা অকনবা লাজ তৌনদৌৱিৰদি কেহু শাসন পায়ৰিবা হি জে সি অমদি টেট শাসন পায়ৰিবা কংসেদকনি।

মহৌশাগৰী হৌদা ইলেক্সন মতমদা মগী মগী পাশিচা মক ওইনা মশিং য়াৱা কাদুনা শতি পানৰা হোংনৰগী হেবনী তৌদনা লাক্ৰি। হন্দকী লাক্ৰিবা ১১ শুবা ইলেক্সনদা ট্ৰেন্সিচন কৱৰা পোঁদা মেজোৱিতি ওইদুনা সৱকৰ শ্ৰেণ্যৱৰ্থে হায়বসিসু টেটসিগী প্ৰজা মীয়াম তৌৱিশিঙসু দৈৱন্দকী মত।

মণিপুৰদা ছৌ ১৫ মমম লৈৱাক অদনা শতি পায়দা লাৰকবিবা কংসেনা মখংগী চহীসু মখোয়না শতি শোয়ানা পায়খিনি হায়বসিদি মখোৱগী মফমা থাঙবা অমগা লোয়নদা লৈৱমিৰি।

জেল্লা মতম থবসিগী মনুনা ৱাজনীতিগী ওইবা অহেবা থৱা লাভুনা মক ওইনা মণিপুৰগী প্ৰজা মীয়ান্সু মখোৱা মেলম কাম্মি চনিকলকপগী অনজা অসিগী ৱেলগা মখংগী হৌদা কংসেদগী শতি মুফা ট্ৰেন্সিচন হি জে সি গী সৱকৰ অমা থবদা য়াৱ হায়বসিদি মখোয়গীসু হৈফম থোকপনি।

হৌজক হৌজিকমজী মণিপুৰগী লৈৱাকসিগী ওইবা মক ওইবা ইশুশিঙদা সৱকৰ পায়ৰা অমদি পায়দা কৰি থৌদাশিং লৌফম থোকপথে হায়বসিদি হৌজিকগী মণিপুৰ প্ৰজা মীয়ামগী মনাদা য়াৱা ময়েক শেণা থবদাজনিই। জইহক ওইহাৰী মতম মতমগী ওইবা ৱাৱমশিলা যুফম ওইৱগা থবক তৌনৰা হোংনৰা লমদমসিগী প্ৰজা মীয়ামগী থাৱবা মাশিল্লকপা কায়সিনা কৰি থোংখিগৈ লৌখল্লগা হৌবদসে হায়বা খুদিংগে থবক তৌবা হেবনী অই।

হন্দতা টেট হি জে সি মণিপুৰ প্ৰদেশকী ওইনা মক ওইনা লাওখেলকবিবা টেট ইকজিকুটিভ কৰ্মিগী মেম্বৰশিঙা কেহু অমদা মীওই ২-৩ মওণা থল্লিবা কায়সিনা পুয়া পাণ্ডিগী ওপম ওইনা দিহেব পীৱদি য়াৱেইবনা পাৰ্টি মনুগী নুংইনবদগী কায়সিং ততনা থোকপগী থৌদা কয়া অমা মনোংবত্ৰা লৈৱে। মনিদা মৱম ওইৱগা অতোলা পাণ্ডিচিচা চান্দা খুদোৱেবা লৌনৰগী মচক ওইহল্লি।

ইলেক্সন য়াদা পাণ্ডিচিচা কিতৈ লাওখেলকপগী মছতা মতম লৈৱিঙে লাওখেলকপা হোৱা মৱম চৱা থোংখা ওইননি। পুন্মকৰিং অসি থকা মতম চনা থবক লৌখংগী তজইফলবা কয়া লৈ।

হোৱা ৱাৱোবা পুংখেলোবা শেপ্তৰিঙেদা থবক তৌৱিনা নুশিনবদগী চং ৱাংনি। লোয়নদা মতম চনা অশোৱবা অৱনবশিঙ খংবা গুণনি। পুন্মকৰিং থকা থবক তৌৱা হাইফনা ওইনি কাওগিগু।

অসেমগী
কৌশৌফম মনিহাৱ সিহে
সেকমাইজিন পুদৌ

জেলিয়াংৱোংগী অপোকপা জাদোমংঃ

অথৌবগী থৱায়না ইহৌবু মায়কৈ চুন্না পুহল্লকনি হাওবা

চাকখুং ফিখুৱেবা মীয়াম অমসুং সাগে অমতগী মীওইশিঙ পুনশিৱা গুহমদমা মচাই তনা চাইখায়হনবিৱৰা মীয়ান্না অপুনুবা শত্ৰুগী অমসুং য়াওল দৈহৌগী খোৱাও লতিৱিবা থৱায় পানবা খোঞ্জেলশিংগী মৱতা জেলিয়াংৱোংগী য়াওন খোঙখাৰী খোৱাওল য়াৱা তোপ-তোলা অমনি। থা নোংপোক এশিয়াগী নোতুপখংবা লৈৱিবা নংৱগা ইন্দিয়ানী অৱাং নোংপোকখংবা লৈৱিবা হিমালয় চীশাংগী নোপোম ওইৱিবা মণিপুৰ, নাগালেণ্ড অমসুং আসামগী লমদমশিঙা ৱেলহৌইদেগী হৌদা মশাগী ৱেলহৌই শত্ৰুম ডাক্ৰা লৈজৱল্লবা মসোলোইদ শাপগী ফুৰপশিঙনি জেলিয়াংৱোংগী। পুইমৈ য়াওনা জেইম, লিয়াইম অমসুং ৱোইমগী অপুনুবা মনিদি। মখোয় মশাগী তোপ-তোলা মীহৌৱেলগী পুৱাৰী লৈজ্জ, মদুৰ মীৱোল অমদগী অমদা চিহাং ৱাৱী ওইনা লেজা লৈজা গুচি ফাওবা চেকশিৱা পুখুদুনা লাঙ্কি। জেলিয়াংৱোংগী ফুৰপশিঙনি তোঙনদা লোনা, পাৰি-পুৱিগী চংন-লুচিচাং নাং লৈজ্জ। মীতিশেণা অতিয়া গুৱ শিৱদা লাংপঙল্ল মখোয়না চিকাওৱখা (পুন্মকপু শেখীৰা) ইৱাংলি। মীতিঙেদা লাইৱেৰা লাইৱেৰী খুৰুমদুনা অদৌ-অসেন চান-থল্লবা লাইদা কৰলি।

মণিপুৰ, আসাম অমসুং নাগালেণ্ডগী চিমায়েশিং অমসুং তপাৰী মফমশিঙা মখোয়না খুৱাৰি। পুয়া স্কোৱাৰ কিমি ১২০০০ পাক চত্ৰবা লমদনি। জেলিয়াংৱোংগী দৈহৌগী পানদদি চোয়াজিৱনা জিৱিবা মখোয়গী ফুৰপগা মীয়ান্সু অপুনুবা লৈজাক পথাপকী লৈই অমগী মনুদো পুৱা লৈমদুনা মখোয়গী ৱেলহৌই গুগী তোপ-লোভা শত্ৰু মকু ডাক্ৰা থল্লগা লোয়না চোতাওৱেলগী চাউখং-খোঙখাং তানবনি। লাইনীং-লাইশোল অমসুং লিৱৰা চংন-লীচং ৱোকখুদা থল্লগা লোয়না নীথিনা তশিন-খোমজিৱনা খুৱাই অমগী খোলা ফাগপনি। লীক্ৰুৱা তত্ৰেবদি মনীংৱা নাগাৱাজ অমা ফনৰা পান্দম তৌৱকবিবনি।

জেলিয়াংৱোংগী দৈহৌ অসি হায়পৌ জাদোমগী লুচি মখাদা ইং ১৯২০ অৱিৱাইগী হৌৱকবিবনি। নুবাগী মান্ডা গুড কাছাৱ ৱোড ফাওদা চংলিবা বৱাক ভূৱেলগী নোংপোক থবা তৌৱকৰ্ণনগী কৰ্মদেৱনা খুলা ইং ১৯৫৫ দা পোকবিবনি জাদোমং। দৈহৌ অসি অহনবা ওইনা হৌৱকবিবনি মতমদি কৰ্মশিঙিগী খুৱাইগী ওইবা অমসুং লাইনীং লাইশোদগী ওইবা দৈহৌ অমা ওইনা মহাজী মীয়ান্সু মমীং মমায় পাঙহনবা।

লৌশিং অতিমবা অমা ওইনা চনগিগী। মায়াটো অমগুৱা তুংদা থোৱে গদবা থৌদোকশিং উপিনবগুৱা অমসুং মীওইবগী অনা-অয়েক

কোকহৱবগী পাউতকা গীৱা গুৱা মীশক অমা ওইনা কৰুই মীয়ামগী থাঙবা অমসুং নুশিবা ফৰা গুচি। থাইনী চনগিগী মনুদো কাৱদবা কয়া শেমদোক-শাদোকুনা ৱেলহৌ লাইনীং লীচংপু হোৱা চাওখংহল্লগা মদুৰ লীদুনা থল্লগা লোয়ননা কৰুই খুৱাইগী কলচৱেল নেলেজিমদা যুফম ওইবা শেমদোলো অমগী লৰী ফাংখিৱনি। মহাক্ৰা চিগী খুল অমদগী অমদা চত্ৰনা অনা লাইৱেং হেৰা মায়বা অমা ওইনা থবক তৌৱমগী অমসুং ঈ মশেলগী শাণে শলাইগী ওইবা ফুৰপ অৱু থল্লতা ওইনা পুনশিৱা হোংনৰগী। পান্দম অসি ফলবা মতুৱদি মখংগী পান্দমদি বৃষ্টি লোয়লম লৈজাকী মায়াত্ৰা পুৱা লৈমমিদুনা ‘ককই’ হায়বদি জেলিয়াংৱোংগী নীতম লানগী লায়েং পীনবগী চানপুগু শোমংখা অসিনি। মহাক্ৰা বৃষ্টিপকী লৌমৈগুডক মতম লৌশিল্লক অমসুং ‘মকম ধান্দি’ জেলিয়াংৱোংগী লৈৱাক নংগেতা ‘নাগা ৱাৰ’ খুৱা নিলগনি হায়না কৰুই মীয়ান্সু থাঙখুদুনা ৱাৱমগী ৱেংই নিৱস্কা লোয়না সিভিল সিসওৰিসে দৈহৌ হৌৱমগী।

জাদোমগী ৱাৱমদমা ‘মকম ধান্দি’ ফংগী পান্দম অসি অহিংশিগী পাইমো ওইথোক্ৰেই হায়না থাঙখি। পান্দম অসি য়াওল লানহৌনা ফংগিগী হায়না লৌখি। মণিপুৰ ফনৰা মহাক্ৰা লায়েং অমা কাঙলেনা নাইনা শেমগংখি। কলচৱেল নেলেজিমদা যুফম ওইথোৱা মোৰিৱাইজেননা চৱৰাৱা হুদা খুংলায় পায়খনৰা হোংনবি। লাইনীং লাইশোদা জগোয় দৈশে নৌহৌনা শেমগংখা ইহয়েন লায়েং (মসিয়েল আঁচ) পাকদাৱা তৰীবা হৌখি। ‘ৰিসেক’ কৌনা নহা ওইবংশিগী লম্বী তেপেল লিখংখি। মুহৌশা শীজিৱৱা খুংগু-খুংলায়শিং নৌহৌনা শেমগং-পাৰুৱা অমসুং ব্ৰেনিং গীদুনা অমদি ৰাইহে ওইনা লাউদুনা দ্ৰিল কামদ তৌৱা হৌকোখি। মতমগী ওইবা নোমশিং খোমজিৱনি। মহাজী লম্বী মকৈ থোংখিগৈ তপংলোং অমসুং আসামগী লমদমশিঙা অতিৱা ককা নাগিগী অমসুং কৰুই ফুৰপশিঙিবা লানগী পাউচেল পীহৰা। অসুৱা হাইপৌ জাদোমগী কৰুই ফুৰপশিঙিগী থাঙবা থবক গুচিৱিবা অমদমা মনীতৰা জোমিয়াংৱোংগী লৈৱাক অমগী পান্দম মায়পাক্ৰা চনগিবা হোংনবি।

মীয়ান্সু তাদৰা থৌৱাংবা পোকহনৰা অমসুং মীয়ান্সু ডাওহেবা গুৱা জাদোমগী মকওইবা খোৱাউনি ‘মকম সেক্কাই থাং তুপনি’ (মেক্কাইনা লৈজাক্ৰি) হায়বসি। মহাজী য়াওল দৈহৌ অসিনা মতম অদুগী ইন্দিয়ান নেলেজিম শাগংগী অমসুং নীতম দৈহৌ

শাগংগী মতমগা চান্দি। জাদোমগী ‘মকম ধান্দি’ দৈহৌ অসি শকাৱৰৰা উৱসুৱা গ্ৰাহম বোৱৰনা তোপ-তোলা শীংখাৰি। ‘নাগা হেৱন-অ মিলেনিয়াম এন আৰ্থ’ না পিঞ্জিঃ ‘মফমসিদা হাইফ-নুংউইবা মৱা কাৱবা, অৱাংপা লৈতৰা অমসুং অৱা অনা লৈতৰা লমদমসু ওইৱে।’

জাদোমগী মীয়ামদা তাইবং মণুপ থাঙবগা লোয়ননা ঈৱাংকদবনি, মদুনা খুজাশিঙ নুংউই-হাইফনগনি হায়না হেংশীয়া হায়ৱমগী। মহাজী লাইনা থাঙবা অমসুং লাইনীং লাইশোদা যুফম ওইবা কলচৱেল নেলেজিম অসিৱ চীমীশিঙী নুংউই হাইফৱল্লবা ‘অনোবা চিহাং অমগী জাদোমগী দৈহৌ’ কৌবা য়াই হায়না সোনিওলাজি অমসুং অতোলা পুৱাৰী ইবা হিট্ৰিয়ান খৰনা ফোডেদেজি ‘লৈৱাক অমগী মনুদো লৈৱিবা মীয়ান্সু লৈজাক লৈশেমগী ওইনা পুনশিৱা মহাক্ৰা হোংনৰগা থৌওং অসিনক অৱাৰা থাঙনি। মহাজী লুচিচাং মীয়ান্সু লাইনীং লাইশোদগী খোলাঙা, লাইশঙদা পুৰ্প ৱাৱমহুদুনা খুৱাইগী ওইবা তৌৱেং থৌৱনৰা অমসুং মাৱাৰা থাঙী খুৱাইৱোল পুৰত্ৰুনা অমদি মহাক্ৰা শেমদোৱকা লাইনীং লাইশোল অমসুং অৱাৰা অৱুৱ হৱাও হৱাও ৱাৱিৱা মীয়ান্সু বৃষ্টি লৌইলৈজাক্ৰি ৱোংহিলং থংখুদা লায়না তীলনা ডেক্ৰা, চাক তাঙৰা থোঙুৰা অমসুং বৃষ্টিপকী টেক্ৰ অমদি শোখাঙ পুৰা কেল্লবা লমদম অমা ওইহনগনি হায়না থাঙবা পীথিৱনি।

জাদোমগী খোৱাঙ ‘মকম সেক্কাই থাং তুপনি’ অসিৱ মীয়ান্সু গুপ্তুৱা থাঙবগী। মতমদুনা একে গাখীৰী লুচিচাংগী ইন্দিয়ান নেলেজিম দৈহৌ চখুদা আসামগী তপংপাক ল ৱৌৱল্ল বদা জাদোমগী শীংজিৱিৱা ৱেলগী নুশিঙি অদুগী নাথিবা পামখি। ইং ১৯২৭ চত্ৰকপদা ‘অসৌ গাঞ্জি’ সিলচৱদা লাঙনি হায়বা তাদৰা নাগা পাখঙ, নাগা লেশা চান্দা চান্দা ৱাৱীৱ ওকপা ওইনা কৰুই জগাই শাহৱৰা থৌৱা চৌখি অদুৱ গাঙিদি লাৰখিৱে।

ইং ১৯২৭ চত্ৰকপদা মহাজী অৱাংবা মিচং হোৱা মজল নাইৱকপদা লোয়না মহাজী মতমসু লৌশিল্লকগী। এস জে দনকাৰ কৌবা আসামগী এস সি ও গী ৱাথনা মহাপুৰুষ ফাৱনৰা মতুদা নুমিং হুচি ৱৌৱা অমুক থোকখি। মদুনা মহাজী মিচং হেগপখিঙদা দৈহৌগী পাঙ্গল হায়সি। ইং ১৯৩০ চত্ৰকপদদি সেকম ধান্দি দৈহৌ অমজী থাঙদা থেৱকৰি। ইং ১০৩২ দি কৰুই মীয়াম অমসুং

ককা নাগা মীয়ান্সু লৌইলৈজাক্ৰি টেক্ৰ থাৱেই অমসুং মথং হৌদা নীতৰা কৰুই নাগা ৱাৰ ফংগনি হায়না শ্ৰোপেদনা লাক্ৰোং ককা চখৰকবিবা শল্লেকশিং অদু নাগা হিল্দিগী সিভি জে সি মিনুনা ওটোৱিচিটা পাউদমবি। মসিগী মত্ৰু ইয়া মণিপুৰগী পোলাকিকেল একেট জে সি হিগিন্দা ইং ১৯৩৫ ফেব্ৰুৱাৰী ১৯ দা কাছাৰগী ভুবন চীংবা লাই খুৰুৱা চংখিবা জাদোম ফনৰা হোংনবি। অসুৱা অসামগী দি সি না মহাপুৰ ফাৱনা মণিপুৰ লৈজাক্ৰা শিৱকৰি। কৱক অসিবা জে সি মিনুনা সূৱনা তেলিগী কন্সিনশৱনা মাৰ্চ ১৬, ১৯৩৫ দা থাখিবা চোৱেল অমদা পিঞ্জি জাদোম অসি লাইনা থাৱকপা মাইবা অমা ওইবদা নতনা নিংথৌ অমা ওইনা পাৰাৱা মতম অদু লাক্ৰনি হায়বা মীওইনি হায়খি। বৃষ্টি লৈজাক্ৰী মতম নাগাশিঙি মতম লাক্ৰনি, চহী মঙগী মনুদা মায় পল্লগনি হায়না পাউদমবি। অসিনা মৱম ওইদুনা মহাপুৰ মীহংগী মৱল শীজিৱনা

আপট ২৯, ১৯৩৫ দা ইফ্ৰুৱাৰী জেলনা থৌৱা য়াদুনা হাংতোকগীখি। মশা মৱেং ফৰা হৌগংলকপা লৌইলৈজাক্ৰী মমল য়াৱবা পাখিগি খন-খন্দুনা মজ্জোৱা হোংবৱস, কাঙলপু কংগশিংগী মতম নুশিনলমদগী হ ফুহমদুনা টাইম বোমগুৱা শোকখায়নবা হোংনৰগা বৃষ্টি লৌইলৈজাক্ৰী থৌওং অসিৱ কৰুই মীয়ামদা নতনা মণিপুৰগী মায়গা থোমায় শোৱা নুংইলৈজাক্ৰি। পেন্দবা অসিৱ থৱায় পালহনিবি জাদোমগী কুইনৰী গাইনিচিলিৱনা লৈশেপোনগী মাৱ’ থোৱল্ল লীৱকপবা থোজেল থোকখিবিঃ ‘অটৌবশিঙ নিংথৌ লৈজ্জ, তাওজ্জ (বিক্ৰি) গীসু লৈজ্জ। অদুদি ঔথোয়গী ইশাগী নিংথৌ কৰিগী লৈৱেইদৌৱিনো? পুন্মক চপ মদি। ঔথোয়গী নুমিং লাঙৰা য়াৱেই...।’

মফুকপ মৱমদম নুশিৱকৰী মতম ওইনা পুৰিৱ শৰদেন চনিক্তৰা অথৌবা হাইপৌ জাদোমগু ইকাৱখুদবদা, শীংখাৰা গুহমবা মীশক ৱাঙগনি। মহাজী ৱাৱনা গাইনি কু ৱা পুথোঙনা মইৱকা নুশিৱগী পান্দম তানবনা অথৌবা জাদোমগু লাইশিঙিগী ৱাৱকহা ওইৱকপু অটৈ ফুৰপ কাঙলপশিঙী মৱতা নুশি চান্দা হিমিৱা গুগী মওণ নেবসু মকওইবা ৱাছকো ওইগমনি।

ত্ৰিপুৱাগী যৌদোক্তা পোকলকপা ৰাখল

বামোন অমুচা

হন্দতা ত্ৰিপুৱাৰা থোকখিবা থৌদোক অমদা অৱাং নোংপোক লমদমগী মক ওইনা মণিপুৰগী ৱেলহৌমী শিঙা থল্লকপে থঙখি। মতম অমদা মণিপুৰ মণাগা মশাগী লৈৱাভৱ লৈজাক সানস তৌজৱা ত্ৰিপুৱাশিংদা মখোয়গী মৱমদমা মখোয়গী অপাৰা থৱ ফোডোক্তবদনা খোঙাং অমা চংলেনা মখোয়গী মইৱকা মুনৰীখৰা মপান লমদগী থোমজিলকখিবা মীত্ৰোপ বাস্কীশিংদা থুগাইদুনা মীওই কয়া অশোক অপন হেনেবি। লৈজাক সানস ৩ নতনা মৱমদম মুনৰীখৰবগী চিঙে মনুদা মাইলফুনা লেজবা ত্ৰিপুৱাশিংগী লুপ ইন্দিজিনস পিপলস ফ্ৰণ্ট ওফ ত্ৰিপুৱাৰা মখোয়গী হিঙেগী হক তানবগী তাল্লা ফাওবা ফংলুদা হায়বদি ৱেলগী অৱাং নোংপোক লমদমগী পুৱাৰী চৌনবা য়াৱা য়াৱা অৰ্থ বোবা থৌদোক অমনি। পুৱাৰীগী তাক্ৰ অমদা মৌত ত্ৰিপুৱী ককাশিঙা মণিপুৰ ত্ৰিপুৱা অমদি খঙতৰ মপান ফনা পান্দুৱা লৈৱনি। অদুৱ ত্ৰিপুৱী অমদি ফাগি মফম অমদি মতমদা পুৰণুৱা পুৱাৰীগী ইলেক্সন লুপশিঙি। হন্দক থংৱা ত্ৰিপুৱাশিংদা মখোয় হিলি হায়জথে টোৱকৰা বাস্কী শিঙা হু গাইবিবিবা। অসি কয়া। পুত্ৰি টু নোশিংগী পুংখেলো। ত্ৰিপুৱাৰা ত্ৰিপুৱাশিংদা হৌৱক তৱিৱা মবা অসি নোংমবা বাস্কীশিংদা পুৰপ লাক্ৰগা লান্দাদুনা লৈই দলুনা ত্ৰিপুৱাশিঙ তাক্ৰকখিবা নত। লৌৱক অসিনা যুগখংনা লৈৱিবা বাস্কীৱম (মত অমগী ইষ্ট পাক্ৰিঙান) দগী বাস্কীশিংদা তপ্পা তপ্পা চিল্জলুকা লৈৱাক

মচা অসিৱ লিৱা হৱঙাই যোগপঙম তপ্পা তপ্পা যোগশিনবিবনি। ত্ৰিপুৱাশিংগী মৱাইবক অসি খক্ৰৱৰা মৌতৈত্ৰিঙে ইহুই ইহুইনা ত্ৰিপুৱাশিংগী মীত্ৰোপ শিং অসি অৱাভৱ ৱাং ৱাং অমা মাঙতা থংৱ তৱং চোংখোকলক্ৰি। চহী ২০০০ গী নাথে শোৱা পুৱাৰী লৈজাক অদুগা মতম অমদা ত্ৰুকা মেথোৱা অমদি হৌজিকী অসামগী শৱক থৱ ফাওবা মখোয়গী লৈজাক মখাদা থং গুৱা মৌতৈত্ৰিঙে তুলেমং কৰি ওইগপথে হায়বদি হনৱল্লবা ৱাং অমনি। হৌজিক মৌতৈত্ৰিঙা তৱক তৱক খুৱাৱিৰসি মণিপুৰগী অপুনবা লম্বী শৱক তৱা থোকপগী অমখক ওইবা তপ্পাক লম অমি খঙতনি। অতোলা শৱক মপাল অসি চলুৱা য়াৱে। অতুৱা পীকতৰা তপ্পাক লম অসিদি শৱক মপাল ওইৱিবা চিগী লমদা খুৱাৱিবা মীওইশিঙা খুৱানিবা ফলমা খুৱানু য়াই। মসিগীসু মণিপুৰগী অমদি লম্বী লোৱা অমদি ফোডা চিল্জলুকা মীত্ৰোপ শিঙ তপ্পাক লম অসিদি অমুক খুৱাৰা য়াই। কীম চান্দা মণিপুৰগী অমুক লম অসি জাতি কাল্পসু খুৱিচা মণু ওইবা লমদম অমা ওইৱেং। মণিপুৰ অসি লৈজাক সানস নিথি নুংউইনা লেজবা মাৱাৱগা ফানৰোক পাওজিগী তৌৱা অথিবা লৈতৰা গুচি শাংনা চিঙবা অসিনা লৈৱাক অসিদি কুচি চিঙ কাঙলুৱা মীওইশিং হৌৱা নোংপোক কাঙলপ অসিদি বাস্কীৱমদেগী থোমজিলকপঙম অথিবা লৈতৰা থোমজিলক্ৰি। মসিগীসু মণকত্ৰ

ইন্দিয়ানী অৱাং নোংপোকী লমদমশিঙা আইন কাইনা চশিলকখিবা বাস্কী মুসলিম শিঙী চাকুসু মণিপুৰসু ফল। অসুৱা চশিলকখিবা মীত্ৰোপ শিং অসি অৱাভৱ ৱাং ৱাং অমা মাঙতা থংৱ লৈৱয়দগী মথং মথং কুমথৱত্ৰা হৌজিকী তপ্পাকী লৌইজিং লোৱা অৱাভৱ খুৱাশিনেবি। লোয়না ইফ্ৰুৱাৰী মক ওইবা মফমশিঙবসু মখোয়গী কালোনি শেমদুনা নোংমা নোংমগী কীমচ চেনশিৱা হেঞ্জিলক্ৰি চৈৱক অসিদা ৱেলহৌমীশিঙী কীমচ ফতে হাবগী নুংবাংবা পোন্ধৰা মৌতৈত্ৰিঙী মৱতা মখোয় মশাপুৰ কল্লবা য়াৱা অমগী ৱাঙকৌ পীনবগী সৰৌ শাগংলক্ৰিবা অসিদু মখোয়না অকনবা ওভোৱা হেংপা অসিৱ য়াৱা লৈৱা লাৱোৱা অমনি হায়না লৌনবা য়াৱেই। মৌতৈত্ৰিঙা ৱেলহৌমী ওইনা হিজনবা চৈজাক শেধা মৱা অমদা পীৱা অমদা অৱেংপা পীৱী অৰ্ভদি মখোয়গী নোংমা নোংমগী থোমজিলক্ৰিবা মীত্ৰোপ শিং অসি অথিবা পীৱদনা মৌতৈত্ৰিঙী ত্ৰিপুৱাশিংগুৱা ??? শিঙ যোগশিনবিথে হায়বনি হায়না লৌবা য়াই। হৌজিক হৌজিক মকসু মণিপুৰ তপ্পাক্ৰা চিঙা তাইবাৱা হায়না। মৌতৈত্ৰিঙা শনজেন শনজাক তৌৱগা শিং য়েন ??? মফম কয়া মথং মথং তকশিল্জুনা খুন্ তাকশিলকপদগী কাঙলপ অসিগী মৱত্ৰুৱ মুৱবগী পাউ কয়া লৈতৰা নত্ৰে। অদুৱ লাইবক থিৱদি লৈজাক সানগী কুচলি

পায়ৰিবা শিং অসিনা মজাতি অমা মুংশিল্লগী লম্বী চশিলকপা অসিনা ৱাওই থওইদনা লৈখোকপগী মওং ওইনা অসি। মখোয়গী ওইহাৰক ওইহাৰী ৱাজনিতিগী খুদোৱাৱা লৌদুনা থবক হাঙা থিৱা তৌবা চেঙ কৱৰাৱ তৌৱগী ৱাংদা ঔথোয়গী লৈজাকলোই শিং অসিনা উৰা ওমৰি। অমৱোমদা মীত্ৰোপ থিঙনি ৱেলহৌমী কনগনি হায়দুনা চোংখোকলক্ৰিশিঙসু মখোয়গী মীংয়ে অসি ইন্দিয়ানী তোঙান তোঙানবা মফমশিঙী মতম থবগী ওইনা থবক শুবা লাকপা মীওইশিঙা অত্ৰুনা মীংয়ে থঙমত তৌৱি। অসিঙৰা মীওইশিং অসিদি মখোয়না শুৱিবা থবকশিং লমদম অসিগী ডাওংলোৱা লৈৱিবা মীয়ান্সু কে কয়া হৌৱা অমুক ওইহনিবা য়াৱনি। মখোয় অসিগী হেৱ লুদি লমদম অসিগী চিঃ অমদি তমগী ৱেলহৌমী শিঙসু শকুৱা মায়না মীত্ৰোপ মায়ম অমা মায়াদেগী মায়জিৱিৱা অদুগা লমদম অসিগী খুৱাৱিৱা মুসলিম শিঙা মায়ৰা বাস্কীৱমদেগী মুসলিমশিং থোমজিলকপগী থৌওং অসিদি। ৱাফম অসি ইহুঙ থঙমদুৱা চিঃ-তমগী মৱিৱী, জাতি মতম নুশিৱকৰী ৱাফমদা মীংয়ে থল্লগা ফোডনা হায়ৱোৱকা ইহুঙ গুণ্ডৱমত তৌৱি। অদুৱ অসুৱা অমুক চংখকপা তৱৱদি তুললংৱতা লমদ